П III 34

Примерак 12 филера

НОВА ПОШТА

»НОВА ПОШТА«
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 3.20 пенга, тромесечна: 9.20 пенга

Год. III. Ујвидек, четвртак, 20 мај 1943 Број 111

УДОВА ЗАМЕНИКА РЕГЕНТА ПОСЕТИЛА ЈЕ ЈУЧЕ ВОЈНУ БОЛНИЦУ у УЈВИДЕКУ

Као што је већ раније објављено удова Заменика Регента витеза нађбањаи Хорти Иштвана, који је херојском смрћу погинуо на источном фронту, учинила је јуче посету Ујвидеку. За дочек Високе Гошће чињене су данима велике припреме. Посебан одбор израдио је програм свечаног дочека и боравка, а упућен је и проглас на грађанство да својим учешћем на свечаности исту увелича.

Град је јуче осванув окићен заставама. Рано изјутра постављен је шпалир средњошколске деце и Левента од Железничке станице па све до римокатоличке катедрале, а одавде булеваром Хорти Миклоша до управне палате. Железничка станица била је декорисана зеленилом и заставама.

Удова Заменика Регента са својом пратњом стигла је још прексиноћ брзим возом, посебним салонским колима, у којима је провела ноћ.

НА СТАНИЦИ

Званични дочек био је предвиђен за 9 часова пре подне. Већ пре 9 часова на станицу су стигли: г. г. **д-р Деак Лео**, велики жупан, **д-р витез Нађ Миклош**, градоначелник, **г-ца Маукс Марта**, шеф експозитуре Црвеног крста и други. У 9 часова изашла је из салонских кола Висока Гошћа коју су пред колима дочекали велики жупан г. д-р Деак Лео и градоначелник г. д-р Нађ Миклош. Три ученице Женске гимназије предале су јој букет ружа.

Потом је велики жупан г. д-р Деак Лео претставио, Високој Гошћи угледне личности, који су дошли да је дочекају на железничкој станици. После кратког поздрава Висока Гошћа је аутомобилом у пратњи осталих угледних личности кренула према римокатоличкој катедрали. Дуж улица којима је прошла поворка аутомобила, ученици средњих школа и левенте бурно су поздрављали Удову Заменика Регента.

ПРЕД КАТОЛИЧКОМ ЦРКВОМ

За то време пред католичком црквом окупило се мноштво света који је очекивао долазак Високе Гошће. Када је поворка стигла пред цркву, Висока Гошћа у пратњи великодостојника ушла је у цркву, где је прошла кроз шпалир дама у мађарским народним ношњама пред сакристију. Ту је дочекао на челу свештенства опат-жупник г. **Фрања Шврака**. Одмах по томе почела је миса на којој је суделовао и црквени хор Цецилија. Миса је завршена Химном коју је отпевао хор Цецилија.

После мисе Висока Гошћа напустила је цркву и са пратњом у којој су узеле учешће многобројне угледне личности, пошла пешице према Управној палати. У пратњи Високе Гошће били су г. г. **д-р Деак Лео**, велики жупан, **д-р витез Нађ Миклош**, градоначелник а за њима командант места генерал **Плати Пал, Маршалко Корнел**, генерал у пензији, главни повереник Црвеног крста, велики жупан Сабадке **д-р Рек Андор**, претседник земаљског удружења Црвеног Крста **витез Шимор Елемер**, шеф Црвеног крста бароница **Апор Гизела**, земаљски управник Црвеног крста **Валаи Ђула, г-ца Маукс Марта**, шеф експозитуре Црвеног крста, претставници разних удружења и надлештава и други.

С обе стране на тротоарима иза шпалира школске омладине мноштво грађанства поздрављало је Високу Гошћу.

У Управној палати

Око 10 часова пре подне Висока Гошћа са својом пратњом стигла је у Управну палату.

У холу Управне палате био је постројен хор женске гимназије. Ту је у име града Високу Гошћу поздравио велики жупан г. д-р Деак Лео у лепом говору у коме је истакао да Њена Преузвишеност долази да присуствује отварању војне болнице која је створена спремним жртвовањем у прилозима и материјалу не само становништва Ујвидека него и целе Бачбодрошке жупаније без разлике на веру, народност и друштвени положај. Становништво Бачбодрошке жупаније хоће да буде достојно Преузвишеној Госпођи која је и сама принела тако велику жртву на олтар отаџбине и спремна је и са своје стране да поднесе сваку жртву.

После тога хор ученица женске гимназије отпевао је две песме док су присутни Преузвишеној Госпођи приредили топле овације. Одавде је Висока Гошћа прешла у зграду војне болнице на чијем улазу су је дочекали управник болнице капетан г. **д-р Ковач Золтан** и г-ђица **Маукс Марта**, шеф експозитуре Црвеног крста. Претседник земаљског удружења Црвеног крста витез **Шимор Елемер** уз пригодан говор предао је капетану г. д-р Ковач Золтану болницу наглашујући да у њој треба да се опораве и излече мађарски хонведи како би поново могли да узму оружје у руке за одбрану мађарске домовине.

После овога Преузвишена Госпођа са својом пратњом разгледала је сва одељења болнице изразивши се ласкаво о њеном уређењу.

У подне у самој болници приређен је интиман ручак у част Високе Гошће, која је по подне разгледала социјалне установе Ујвидека а у 6 часова увече присуствовала је чају који је приређен у кабинету Великог жупана. Висока Гошћа вратила се синоћ у Будапешту испраћена срдачно од претставника града и жупаније.

ИЗЈАВА ИДНА НА ТАЈНОЈ СЕДНИЦИ БРИТАНСКОГ ПАРЛАМЕНТА

Лондон, 19 мај. — **(НШТ). Како се у уторак на ноћ из Лондона јавља, министар спољних послова Идн на тајној седници Доњег дома дао је изјаву која је „изванредно важна“. Седница је трајала 6 минута.**

РУЗВЕЛТОВ ИЗАСЛАНИК ПОСЕТИО СТАЉИНГРАД

Кујбишев, 19 мај. — (БТ). Јозеф Девис, нарочити изасланик Рузвелта у уторак је одлетео авионом за Стаљинград где је посетио бојишта. Из Стаљинграда вратити се у Кујбишев а одатле ће се вратити у Москву.

Финска културна делегација у аудијенцији код Регента

Будапешта, 19 мај. — **МТИ јавља: Његова Преузвишеност Регент у среду у подне примио је чланове финске културне делегације. Професор универзитета Хеисканен на мађарском језику одржао је поздравни говор, затим је фински посланик у Будапешти Луроима претставио чланове делегације са којима је Регент провео у дужем срдачном разговору.**

НОВ БЕЈ У ТУНИСУ

Тангер, 19 мај. (Стефани) — Команда англо-америчких окупационих трупа у Тунису наредила је да се крунише нов тунисски беј. Крунисање је извршено у понедељак у тајности и обављено је са великом брзином. Становништво је обавештено тек после крунисања. Француски гувернер није присуствовао церемонији, него је упутио једног пуковника који га је заменио.

УДОВА ЗАМЕНИКА РЕГЕНТА У ПРАТЊИ ВЕЛИКОГ ЖУПАНА Г. Д-Р ДЕАК ЛЕА ИЗЛАЗИ ИЗ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ

Фото: Барта Геза, Ујвидек

Преговори са Черчилом теку повољно

изјављује Рузвелт

Вашингтон, 19 мај. (БТ) — Претседник Рузвелт је у уторак на конференцији штампе изјавио да разговори који воде са Черчилом теку изванредно задовољавајуће. Завршетак конференције — рекао је претседник трајаће још извесно време.

После конференције британски претседник владе даће изјаву претставницима америчке и британске штампе. Пре конференције штампе Рузвелт је водио једночасовни разговор са војводом од Виндзора о могућности запослења радника са Бахама и Јамајке у америчкој пољопривреди.

Кроз ШТАМПУ

Ваздушни рат

„Регели Мађарорсаг" доноси од свога берлинског извештача: „Овдашњи надлежни кругови у погледу обостране ваздушне делатности указују на две изванредно важне околности. Једна је да је англосаксонско бомбардовање двају долинских брана први напад ове врсте на сличне уређаје. Друга је значајна околност да бомбардовање Лондона од стране брзих немачких авиона одудара јако од досадашњих напада; овдашњи надлежни коментатори подвлаче да тактика ових напада потпуно одудара од досадашњих. У првом реду указују на то да су акцију нападачких апарата проширили на пет-шест часова. Да су током тако дуготрајних ваздушних напада оборена свега два немачка апарата, већ то само по себи показује да је употребљена тактика сасвим различна од досадашњих. Званични коментатори напомињу још да је реч о веома лаким и брзим апаратима. Истина је, додуше, да је њихово спуштање баш услед велике брзине теже и спорије, но брзина им је толика да их ни ноћни ловци не умеју стићи. У погледу појединости занимљива је још констатација да ти апарати носе собом свега једну једину бомбу, особље се састоји из свега једнога човека, који је истовремено и пилот, осматрач, руковалац митраљеза и бацач бомбе."

#

„Келнише Цајтунг" пише: „Немачка и Италија су, већ од једне деценије наовамо ставили свој привредни живот на истоветну основу која налази свој смишљени израз у речи „аутархија". То је самосталност једног затвореног привредног простора, привредна независност за земљу и народ. Што расте и производи се на властитоме простору, има да буде довољно за исхрану. То значи отстрањење увоза непотребних средстава за ужитак и луксузне робе. Ипак, аутархија има двоструко лице: у њој лежи и апел за национално образовање, за жртвовање онога без чега се може бити, али и апел за појачање властите производње, за буђење свију енергија на пространом пољу проналажења, стварање нових вредности из властитих материја, као што то у првоме реду чини Немачка у највећим мерама. Аутархија — пише лист — није никакво трајно идеално стање, њу рађа нужда и потреба заштите, припремна мера против зависности с поља. Тако ју је схватила Немачка".

#

„Мађаршаг", у осврту на разговоре у Вашингтону, пише: „У саветовања је — према најновијим вестима — укључан и Макензи Кинг, министар претседник Канаде. Ова друга конферисања по себи већ показују да англосаксонски савезници немају још израђен план како и када да отпочну против Европе давно авизирани велики напад. Изгледа у овој целој ствари да ће у одлуци, поред посебних совјетских и енглеских интереса, имати реч и специјални амерички интереси и напај Аустралије за помоћ... Можда се — подвлачи „Мађаршаг" — не варамо веома ако држимо да се у Белој кући, на конферисањима која су сада у току, сукобљавају посебни амерички и посебни англо-совјетски интереси, и то је разлог што се саветовања одуговлаче, те на остваривање планова који се односе на Европу, односно на започињање тога остварења, није још дошао ред. Такође и конферисања која се сада воде у Каиру између команданата англосаксонских армија на Блиском Истоку показују да су основни планови за отпочињање напада против јужнога фронта Европе још у стадију доношења".

Бела сестра

(A FEHÉR NŐVÉR)

Премијера одличног немачког филма

Херта Тил

Теодор Лоз

„Пестер Лојд" доноси, од свога римског дописника, саопштења италијанских листова о потресним појединостима бомбардовања италијанског града Чивита-Векије: „Напад на Чивитавекију изгледа да је био веома тежак, што се види већ и из чињенице да је било 174 мртвих и преко 300 рањених. Извештач листа „Ђорнале д'Италија" уверава да Чивита-Векија данас даје потпуно утисак града који се налази у првој ватреној линији. Многе куће у квартовима за становање потпуно су разорене. Свуда се виде услед експлозија настали кратери, на земљу оборена дрвета и телеграфске мотке, гомиле рушевина и т. д. Међу срушеним грађевинама налази се и кућа у којој је пре сто година живео Стендал. Друга једна бомба погодила је лепу катедралу у барску, — један зид цркве потпуно је срушен".

„По улицама Чивита-Векије — извештава даље римски дописник „Пестер Лојда" — врше се још радови око рашчишћавања. Неколико људи затрпаних међу развалинама ископано је тек после 24 часа проведених у рушевинама. Међу жртвама налазе се много жена, деце и старада. Старо, свима путницима познато пристаниште Чивита-Векије пружа данас, кратко речено, слику ужаса и грозе каква је током овога рата у свету, нажалост, исувише добро позната. И звучи као иронија, пишу италијански листови, кад се сазна да бомбардери који су извели то дело уништења носе назив „Либератор", т. ј. Ослободилац".

#

„Нојес Винер Тагблат" доноси извод из говора рајхслајтера Розенберга у Олденбургу, који је у суштини рекао: „Немачка нација данас се налази у нечувеној борби за свој опстанак. Данас има још само један једини пут којим морамо ићи спокојно, свесни да се та борба не може избећи, тим пре што знамо шта би се с нама догодило и какву судбину су нам одредили наши противници. Веза између јеврејског бољшевизма и јеврејског капитализма данас је чињеница. Ако се ми сада не одупремо судбини, то значи истребљење нашег народа. Према нама се гаји неутољива мржња, и зато мислимо да на ту мржњу имамо да одговоримо са исто тако мржњом. Наше противнике не можемо више поштовати, само презирати. Уз ово искушење долази разумевање судбинског задатка немачког Рајха. Мисао Рајха никада још није била тако велика и жива као у овоме рату, она добија све нову и нову величину и снагу. Никада један рат није имао више смисла него овај који водимо данас".

Саветовања у Вашингтону настављају се

Стигао је и претседник канадске владе

Вашингтон, 19 мај. (БТ) — У уторак почела је друга недеља саветовања Рузвелт—Черчил. Претседник владе Черчил у среду одржаће говор у америчком Конгресу. Претседник канадске владе Макензи Кинг стигао је у Вашингтон ради саветовања са Рузвелтом и Черчилом.

Према извештају Британске обавештајне службе, претседник Рузвелт упутио је поздрав привременом претседнику конференције савезничких народа за исхрану. Изјавио је да су циљеви, за које савезници раде одређени већ у Атлантској карти.

Амерички подаци и Стаљинов послератни план

Акција пољског одбора у САД

Амстердам, 19 мај. (ДНБ) — Према писању „Њујорк Дејли Њуса" пољски новинари и издавачи, који живе у Сједињеним Државама основали су одбор за заштиту пољских права.

Одбор је дао изјаву према којој су одлучили да се супротставе совјетским намерама. С тим у вези амерички лист подвлачи да је Стаљин за послератну Европу израдио план, — како то вашингтонски извештај доноси — коме би Совјети прикључили Финску, Балтичке земље, Пољску и велики део Балканског Полуострва. Према изјавама добро информисаних вашингтонских сенатора Стаљин би у случају совјетске победе затражио и стављање Норвешке и Шведске под совјетску контролу.

Англосаксонци би желели помоћ Совјета у борби против Јапана

Лондон, 19 мај. (НШТ) — „Вашингтон је бацио око на сибирске базе" — пише Дармат, дописник Сандеј Тајмса. Ово је питање нарочито актуелно зато што америчке трупе на острву Ату наилазе на велике тешкоће.

У Вашингтону се поставља питање да ли ове борбе које се воде са јапанским трупама претстављају олакшање за Совјетску Унију. У вези са овим пита се да ли ће Совјетска Унија узети учешћа у борби против Јапана? Због поновног заузећа Бурме англосаксонски кругови прижељкују помоћ Совјетске Уније.

ВАЗДУШНИ НАПАД НА БОРДО

Париз, 19 мај. (НШТ) — Ваздушни напад против Бордоа био је изванредно жесток и може се упоредити са једним нападом тешке артилерије. На булеварима читави блокови кућа су порушени од бомби.

У уторак на ноћ акција за спасавање је настављена уз светлост буктиња. Многобројна склоништа још до сада нису откопана. Може се рачунати на повећање броја мртвих и рањених. И овом приликом је оштећено много цркава и школа. Срећа је била што су школе држале одмор и тако деца нису пала као жртве енглеских бомби. Становништво помаже код расчишћавања рушевина и понаша се са примерним миром.

БЕРЛИН О ФРАНЦУСКИМ ТРУПАМА, КОЈЕ СЕ БОРЕ НА СТРАНИ АНГЛОСАКСОНАЦА

Берлин, 19 мај. (БТ) — Са надлежне немачке стране се саопштава: Британски лорд канцелар Кинслеј Вуд на постављено питање у Доњем дому изјавио је да су француске трупе, које се боре на страни англоамериканаца финансиране из британских извора.

Ова званична потврда сматра се у Берлину као важно признање да француске трупе, које се боре на противничкој страни не претстављају ништа друго, него једну британску легију странаца, која нема никаква права на покрадене француске колоније. Тиме се и доказује да су лондонски емигранти у потпуној зависности од својих лондонских послодаваца.

Питање односа Немачке и Шведске

Берлин, 19 мај. — (ДНБ). Са надлежне немачке стране информативно се саопштава:

На питање у Вилхелмштрасеу је одговорено следеће:

Разна питања која постоје између Немачке и Шведске расправиће се доплиматским путем.

АКТИВНОСТ НЕМАЧКЕ АРТИЛЕРИЈЕ КОД ЛЕЊИНГРАДА

Берлин, 19 мај. — (ДНБ). Батерије немачке ратне морнарице код Лењинграда тукле су — како ДНБ сазнаје — совјетска обалска утврђења. Уништено је више бункера а даљна утврђења су оштећена. У финском мореузу обалске батерије запалиле су један већи непријатељски транспортни брод.

Код кубанског мостобрана и околини Изјума Немци су одбили напад совјетских тенкова и ратних авиона

Немачки авиони поново бомбардовали Лондон

Немачка Врховна команда саопштава:

На источном фронту кубанског мостобрана и у простору Изјума Совјети су извршили напад на немачке положаје са тенковима и потпором борбених авиона после јаке артилериске припреме. Напад смо противнападима одбили. Непријатељ је том приликом изгубио само на сектору једне дивизије, код кубанског мостобрана 15 тенкова. Код обале Сицилије, на Каналу Ла Маншу и на обалама Атлантског Океана немачки ловци, контраавионска артилерија, ваздушне одбране и јединице ратне флоте за осигурање оборише су у уторак укупно 25 непријатељских авиона, између кога и знатан део тешких бомбардера.

У току прошле ноћи, бомбама великих размера, поново смо напали војне циљеве лондонског подручја. Један авион није се вратио.

Контраавионска артилерија ваздушне одбране јавила је обарање десетхиљадитог непријатељског авиона од почетка рата.

Министар за исхрану Сас Лајош о актуелним питањима јавног снабдевања

Будапешта, 19 мај. (МТИ) — Министар за исхрану Сас Лајош дао је изјаву претставницима штампе о актуелним питањима јавног снабдевања. Искуства прошлих година, — рекао је Министар, — присилила су нас да јавно снабдевање поставимо на нове основе. Почетком нове економске године ступа на снагу нов систем предаје земљорадничких производа. На основу тог система располагаће се са залихама које ће моћи да реше исхрану неснабдевеног становништва државе. Тај систем у детаљима већ је познат произвођачима. После успостављања организације снабдевања провинције можемо спокојно да гледамо у будућност, пошто смо учинили све што човек може да учини у интересу систематског општег снабдевања.

Што се тиче одевања, лични укус треба да буде затостављен. Могућности куповања управљају се на тај начин да не наступи са једне стране несташица робе, а са друге стране нагомилавање робе. Из тога разлога потребно је спречити да се сировине не прерађују у помодне и луксузне артикле. Министар је подвукао да наредба о утрошку артиклова за облачење не значи ограничење, него само праведну расподелу потрошње. Та наредба значи олакшање и за трговца. Међутим, ако би се који трговац и огрешио, он би одмах био искључен из даљег снабдевања са робом. На пољу снабдевања чарапама, нови систем омогућава да сваки добије оно за чега има потребу. Затим је Министар најавио да ће ускоро доћи ред и на реорганизацију снабдевања са индустриским артиклима, а затим је дао преглед о ситуацији јавне исхране.

Ваздушни рат

Англосаксонци су изгубили на Западу у току две недеље 204 авиона

Амстердам, 19 мај. (ДНБ) — Према извештају Британске обавештајне службе, у ноћи између уторника и среде био је у Лондону дат два пута знак за узбуну. Према обавештењу НТИ-а америчко и енглеско ваздухопловство претрпело је тешке ударце прошлих недеља приликом извршених напада на Трећи Рајх и на територије поседнуте Западне Европе. Од 1 до 15 маја у ваздушним борбама и од погодака контраавионских батерија изгубили су најмање 204 авиона, углавном четворомоторних бомбардера. Губитак значи истовремено и губитак од 1200—1500 савесно обучених авијатичара, чији је један део био васпитаван по неколико година. У губицима се налазе искључиво подаци бележи немачко саопштење — који се оснивају на непосредном осматрању. Не садрже бројеве авиона који услед тешких погодака вероватно нису могли да достигну полазне тачке, или су изгубљени падом у море или изнад енглеских острва. Узевши у обзир број авиона, који су учествовали у нападима, и према процени немачких стручњака, просечни губици непријатеља износе 10—12 од сто.

Немачко саопштење указује затим да се немачка одбранбена средства брзо прилагођавају непријатељским авионима новог типа, који су се сада појавили, њиховом новом наоружању и модифицираном нападачком начину англо-америчких авијатичара. Немачка ваздушна снага својим начином борбе успела је брзо да парира тактику непријатеља, коју је ова применуо у последње време, и коју у првом реду примењује стално приликом дневних напада. Тактика се састојала у томе што су бомбардерске ескадриле у јако затвореној формацији биле управљане против циљева, да би под заштитом сопствене ватре једно друго штитили и супротставили се са успехом немачким ловцима. Ти затворени напади у току прошлих недеља учестали су од стране енглеско-америчког ваздухопловства против отворених градова. Паралелно са нападима повисио се и број губитака у авионима. Ти напади, који су према немачком мишљењу већим делом искључиво били намераванни као терористички напади нанели су на војном пољу и у ратној привреди мало штете, које су брзо надокнађене. Те штете не слабе немачку војну одбранбену снагу, нити капацитет немачке индустрије наоружања, тим пре што је знатан део средстава немачког ратног напора, у смислу планова рађених већ пре неколико година, премештен у Западну Немачку. Нова средишта индустрије су јако далеко и не налазе се у акционом радиусу непријатељских бомбардера. Против данашње немачке саобраћајне мреже, железница, водених путева итд. дејство ваздушних напада извршених овом приликом није трајало дуже од 24 часа.

Немачко саопштење установљава да под садашњим околностима енглеско и америчко ваздухопловство још увек има могућности да, искористивши повољне атмосферске прилике, продре изнад поседнутих територија или — у великој висини — и изнад Берлина. Са немачке стране не оспорава се ни то да је приликом ваздушних напада у току последње две недеље била проузрокована и знатна штета. (МТИ)

У УТОРАК У БУКУРЕШТУ ЈЕ БИЛА ВАЗДУШНА УЗБУНА

Букурешт, 19 мај. — **У уторак увече у 9.10 часова дат је знак за ваздушну узбуну у Букурешту која је трајала до 10 часова.**

Турска хладнокрвно посматра догађаје

Али жели да се ратне операције развијају даље од њеног подручја

Анкара, 19 мај. — (Интеринф). **Политички и дипломатски кругови турске престонице бележе са интересовањем мир са којим су надлежни турски кругови примили завршетак борбе у Северној Африци, као и разговоре између Черчила и Рузвелта.**

Зимус се чуло у Анкари да ће после завршетка битке у Северној Африци следити инвазија на Европу и са озбиљношћу се расматрала могућност могућих нападних тачака, нарочито што се тиче Балкана. И данас се та питања претресају и том приликом се са турске стране јавно изражава жеља да се будуће савезничке акције развијају даље од турског подручја под којима подразумевају и подручје Егејског Мора.

Претставници турске штампе, посланици Алпан и Садах у последње време заступају стару теорију да Турска жели да живи у миру и не жели да се умеша у рат. Они желе једино да се супротстави нападима који би били уперени против независности и јединства турске територије. Садах се труди, с тим у вези, да увери своје читаоце да су без основа вести из иностранства према којима Турској прети ратна опасност од Немачке.

Енглеска ваздушна офанзива против Немачке попушта

Мишљење берлинских кругова

Берлин, 19 мај. (БТ) — И поред оштећења две водне бране у Рурској области, у Берлину су мишљења да англо-америчка ваздушна офанзива покренута против Трећег Рајха — попушта.

Надлетање над Немачку, истина траје непромењено, међутим, последице су мање озбиљне. Мајске кратке ноћи не дозвољавају енглеским авијатичарима да дубоко надлећу над унутрашњост Трећег Рајха.

Сем тога усавршенија је и немачка ваздушна одбрана, што се види и из знатног броја оборених непријатељских авиона. И поред тога не може бити речи о знатном опадању англосаксонског надлетања, пошто изгледа да се ради о осматрањима и о летовима за узнемиравање. Ту чињеницу потврђује и то да приликом два последња надлетања изнад Берлина није бачена ни једна бомба.

У вези изостанка ноћних ваздушних напада Англосаксонаца у Берлину истовремено констатују да је појачана немачка ваздушна активност. Подвлачи се даље, да су у току 36 часова немачки авијатичари бомбардовали пристаништа важна по рат и војне циљеве у Лондону. Ваздушни напад извршен на Лондон у току дана, према немачким саопштењима, трајао је пет часова. Са тога напада свега два немачка авиона нису се вратила.

ПРЕДАВАЊА У СВИМА ШКОЛАМА ЗАВРШУЈУ СЕ 2 ЈУНА

Будапешта, 19 мај. МТИ јавља: Званични лист доноси наредбу министра вера и просвете по којој ће у свим средњим, стручним и народним школама без обзира бити завршена предавања 2 јуна. У свим средњим, стручним и сличним школама разредни испити одржаће се 4, 5, 7 и 8 јуна у потребним случајевима пре и после подне а у народним школама завршни испити биће одржани 4, 5 и 7 јуна. Завршне свечаности као и гимнастички програм изостаће. Сведочанства у средњим, стручним и сличним школама разделиће се 11 јуна а у народним школама 9 јуна.

Упис за школску годину 1943-1944 у средњим, стручним и сличним школама вршиће се 12 јуна а у народним школама 10, 11 и 12 јуна.

Модерна Турска, њена државна организација и закони

Данас је Турска предмет пажње целог света. Претседник Турске Републике рекао је недавно да ће Турска одржати дату реч, уговоре и обавезе и да ће очувати свој став и обезбедити народу мир у данашњем великом светском сукобу. Неће бити незанимљиво за наше читаоце да им прикажемо данашњу Турску и њену државну организацију.

Турска Кемала Ататурка територијално велика је као Француска и Велика Британија без колонијалних поседа. На тако великој територији живи преко 16 милиона људи.

Како се управља са Турском и како је велики творац нове Турске Кемал Ататурк све спровео?

ТУРСКИ УСТАВ

Турска је република како то устав каже, народна и револуционарна република. Извор сваког суверенитета је народ, чији је претставник велики народни савет. Народни савет доноси законе којима се управља земљом.

Извор законодавне и извршне власти је Велика Скупштина. Док законодавну власт врши Парламент, дотле је извршна власт пренесена на претседника републике и на министре, које он поставља по избору Парламента. Трећи чинилац нове Турске Републике је њено независно судство.

Према томе, најглавнији фактор најважнијих државних послова јесте Народна Скупштина од 429 народних посланика, односно Велики Народни Савет. Мандат посланика траје четири године. Изборно право и активно и пасивно имају подједнако и мушкарци и жене који су навршили 22 годину живота. За народног посланика може бити изабрано оно мушко или женско лице, које навршило тридесету годину. Од осталих предуслова треба само да има опште образовање и да није био кажњаван. Народ у смислу устава захтева од народног посланика безусловну верност и вршење дужности. Народни посланик у Народној Скупштини полаже заклетву на своју част да му је једини циљ да осигура срећну будућност домовине и да никада неће бити неверан републиканском принципу. Народном посланику осигурано је право имунитета. Не може се позвати на одговорност за учињене изјаве пред Великим Саветом, или ако ту изјаву понови ван њега. Народни посланик не може се ухапсити нити се може повести кривични поступак сем ако се ухвати на делу. На основу правомоћне кривичне пресуде може се затворити народни посланик тек по истеку његовог мандата.

РЕВОЛУЦИОНАРНОСТ ТУРСКЕ РЕПУБЛИКЕ

Устав наглашује револуционарни карактер Турске Републике. Некадања права Султ: а пренесена су на народно претставништво. Сем законодавног рада, у делокруг скупштине спада и склапање уговора са другим земљама, објава рата, ковање новца, давање помиловања и коначна одлука о извршењу смртне казне.

Исти принцип осећа се не само у турској уставности и извршној власти него и у самој управи земље. Претседник републике бира се од стране Великог Савета, који после поставља министре, изабране исто тако из редова чланова Великог Савета. Према томе одговорни министар у Турској може бити само оно лице коме је народ дао поверење и изабрао га претходно за народног посланика. Претседник републике бира се на четири године. За исто време бира се и Народна Скупштина. Претседник републике је врховни заповедник и војске, објављује законе донесене од Великог Савета. Претседник има право да законе, изузев предлога за измену устава и закон о буџету, врати Великом Савету ради поновног претреса. Али дужан је да их објави, ако их Велики Савет поново врати и задржи своје раније становиште. Претседник нема право да учествује у раду ни у саветовању на доношењу закона.

Други главни чинилац извршне власти је министарски савет који је, дужан у року од седам дана од свога конституисања да пред Великим Саветом изложи свој програм и да тражи поверење. Према томе не постоји могућност да извршење закона врше она лица, која немају поверење посланика. Закон нарочито подвлачи да је сваки министар солидарно одговоран за политику владе. Сем тога постоји и његова лична одговорност за вођење његовог кабинета.

ДРЖАВНИ САВЕТ

Пошто је у Турској уведен једнодомни систем, то ипак, да би се дошло до неке контроле и сагласности у извршењу и изради закона установљен је Државни Савет. Његов је задатак да даје извесна мишљења која настају приликом примене закона и да даје стручне законске предлоге. Поједина министарства своје наредбе о извршењу закона подносе Државном Савету и ако он нађе да не одговарају слову закона, тада треба да о томе одлучи Велики Савет. Чланове Државног Савета бира Велики Савет из редова личности, које су раније биле на високим државним положајима и истакле се у јавном животу.

НЕЗАВИСНО СУДСТВО

»Сваки Турчин родио се као слободан грађанин и као такав живи« — каже на уводном месту турски Устав. Да би се та права сваког турског држављанина и поштовала, турски судови стоје на завидној висини. Судији заповеда само закон. Његове одлуке не може законодавно тело да промени. Влада и њени органи немају уопште уплива на рад судија. Судија је у Турској сталан и не може га нико сменути, сем ако не учини кривично дело итд. Касација и Државни Савет тајним гласањем бирају чланове »највишег суда« који расправљају само поступке против чланова владе, Касације и Државног Савета.

Слобода турског грађанина је неограничена. То су основна права која се поштују. Живот, имовина, дом и част као и слобода збора, договора и штампе потпуно је слободна, а закон је рекао да је она »неповредива«. Нико није крив »што припада другој вери, секти или је присталица једног филозофског убеђења« — каже закон. Сви су турски држављани па били они и друге народности, пред законом потпуно једнаки. У Турској установљена је строга контрола која штити уставна и грађанска права. Сваки Турчин има права да се обрати Великом Савету са жалбом ако види да административна власт у његовој ствари није учинила онако како то закон прописује. У Турској нема више »пашалука«, а то је већ давна прошлост.

Само за време рата може се донекле ограничити слобода турског грађанина. Исто важи и за случај побуне и тада министарски савет може лична права слободе да суспендује на један месец. Али ипак зато мора да о томе обавести Велики Савет који ће о томе донети коначну одлуку.

Администрација у Турској подељена је на три инстанције. На општину, срез и жупаније — како се то код нас назива. Самоуправа је доста слободна, али постоји надзор министарства и главне контроле.

Творац нове Турске Кемал Ататурк у својој великој борби за обнову Турске одбацио је све штетне традиције, а задржао је од тих традиција само оно, што је сматрао да је безусловно потребно за изградњу једне модерне и напредне земље.

Отворене су баштенске просторије Градског јодног лековитог купатила

За разоноду гостију стара се свако вече

Жига Ерне и циганski оркестар

Начелник нанкиншког генералштаба позива чунгкиншке трупе да се прикључе националној Кини

Токио, 19 мај. (ДНБ) — Шеф генералштаба нанкиншке војске, пошто су се кинеској националној влади прикључила два чунгкиншка генерала, упутио је позив војсци и официрима чунгкиншке владе да се прикључе влади националне Кине.

У позиву се указује на то да национална влада следује оним принципима које је отац кинеске републике Сунд Чел означио у новој Источној Азији и уопште о стварању светског мира. Каже се даље и то да се нанкиншкој националној влади још од њеног успостављања прикључило много кинеских личности које су биле верне Чунгкингу и да су положили заклетву верности нанкиншкој влади.

Тенденциозне вести о дејству ваздушног напада на немачке водне бране

Берлин, 19 мај. (ДНБ) — Према извештају ДНБ-а непријатељска инострана штампа сензационално пише о наводном успеху енглеског ваздушног напада на две немачке водне бране.

С тим у вези треба да се установи — пише ДНБ —, да су од два ваздушна напада настали знатни губици у редовима грађанског становништва, а да је материјална штета знатно мања и да се за кратко време може да надокнади.

Стварно стање је ово: бомбардоване водне бране, о којима је реч, претстављају у производњи електричне енергије децималну тачку за електричне централе за чије турбине дају потребну енергију. Ове централе у ствари претстављају само резерву немачких максималних потреба у електричној струји. Одлично изграђена разводна мрежа за пренос електричне енергије у Немачкој омогућиће да се настали мањак струје са друге стране без икаквих тешкоћа надокнади.

Да ли ће се Литвинов вратити у Вашингтон?

Амстердам, 19 мај. — (ДНБ). Вашингтонски дописник стокхолмског листа „Стокхолмс Тиднингена“ на основу добивених информација из дипломатских кругова америчке престонице пише, да се веома сумња у повратак совјетског амбасадора Литвинова. Литвинов је позват натраг у Москву непосредно пре насталог пољско-совјетског сукоба.

ЧИЛЕ ПРЕКИНУО ДИПЛОМАТСКЕ ВЕЗЕ СА ВИШЕ ЕВРОПСКИХ ЗЕМАЉА

Буенос Ајрес, 19 мај. — (ДНБ) Према званичном саопштењу издатом у Сантијаго де Чиле, влада је прекинула дипломатске односе са Француском, Мађарском и Румунијом.

Према извештају Енглеске обавештајне службе, Чиле је прекинуо дипломатске односе и са Бугарском.

ПОМОРСКИ САОБРАЋАЈ У ТУРСКОЈ ПОД НАДЗОРОМ

Цариград, 19 мај. (ДНБ) — Турско министарство саобраћаја упутило је један одбор да надзире поморску трговину.

Убудуће бродови преко 50 брута регистарских тона, а чији су власници Турци, неће моћи без дозволе одбора да превозе робу. Одбор је састављен из претставника министарства војног, трговине, царина и привреде, као изасланика генералштаба и повереника удружења бродовласника.

НОВ РАЗВОЈ АМЕРИЧКО-ФИНСКИХ ОДНОСА

Стокхолм, 19 мај. (НШТ) — Ових дана може се очекивати нов развој америчко—финских односа.

Како се сазнаје, према вестима које је стижу из Хелсинкија, амерички отправник послова који је последњи дипломатски претставник Сједињених Држава, ових дана отпутоваће из Хелсинкија за Стокхолм. Сједињене Државе у будуће биће заступљене код финске владе са својим претставником у Стокхолму.

ЕНГЛЕЗИ БОМБАРДУЈУ ЦРКВЕ

Рим, 19 мај. (Стефани) — О непријатељском ваздушном нападу на варошицу Алгеро, на Сардинији, саопштавају се следеће појединости: Напад је извршен искључиво на квартове за становање. Непријатељски авијатичари, иако су имали чисту ноћ са месечином, ипак су бацили пуно ракетли за осветљавање ради проналажења циљева. Ти циљеви били су следећи: катедрала историске вредности, бискупска палата и неколико десетина зграда за становање. Становништво је било мирно и хладнокрвно. Бискуп није напустио рушевине своје палате. Између жртава, које су искључиво грађани, налази се и шесторо деце једног оца, десеторо деце, више жена и једно дете.

Из Милана јавља БТ да према извештају листа »Стампе« у Напуљу је од почетка рата до данас било 1023 ваздушних узбуна.

Вести

ЧЕТВРТАК, 20 МАЈ 1943

— Немачки амбасадор у опроштајној аудијенцији код Папе. Папа Пије XII ових дана примиће у опроштајну аудијенцију Диега фон Бергена, досадашњег амбасадора Трећег Рајха при Светој Столици.

— Нов начин издавања меса у Сабадки. „Нова пошта" је већ јавила, да ће се од 1 јула ове године увести карте за месо у Сабадки. Сада је градски начелник издао наредбу по којој сви који желе да купују месо, имају да поднесу до 27 маја пријаву потребовања меса код свог месара. Месари су дужни да те пријаве предаду 28 маја у градској апровизацији. После овог рока ни апровизација, ни месари не могу примити пријаве. Претходно, већ од 20 маја, од четвртка, вршиће се контрола продаје меса. Због тога месари могу издавати само ограничену количину меса и то уз упис у пазарну књижицу и то 20 декаграма по особи недељно.

— Телеграфски саобраћај са Белгијом. Генерална дирекција пошта саопштава да је поново успостављен телеграфски саобраћај са Белгијом. Једна реч обичног телеграма стаје 23.5 златних сантима а новинарски телеграми и телеграфска писма свака поједина реч плаћа се 11.8 златних сантима.

— Сајам без — крађа одржан је у Сабадки. На овогодишњем мајском сајму у Сабадки полиција није примила ни једну пријаву о крађи или цепарењу. Претходно је наиме полиција ставила у затвор све коцкаре који су досада сваког сајма вршили крађе. Тако је овај вашар прошао без полициске кронике.

— Није хтео да убије свога брата — изјавио је у свом исказу Албе Шевић, радник код МАВ-а, који је, како смо јавили, у недељу убио свога брата Никоту Шевића радника у Сабадки, у Бајским виноградима. Албе је изјавио, да је чуо из братовљевог стана, како га грде брат Никола и сестра Мара. То га је толико разјарило, да је прешао у њихов стан, зграбио ножић са стола и сјурио га брату у срце. Био је у силном афекту и једва се сећа како је све било.

— На јогурт код Ђирића. Ујвидек, Андрашиј ул 4. 1250

— Самоубиство у Пачеру. У току јучерашњег дана у близини железничке станице у Пачеру скочио је под воз, који је долазио из Сабадке, Сабо Ференц, земљорадник, отац четворо деце. Сабо је својевремено много пио те га је због тога жена напустила. У последње време он је престао да пије и молио је жену да му се врати. Она то никако није хтела да учини и изгледа да је зато извршио самоубиство.

— Утрошиће се 300.000 пенга за зидање радничких кућа у Сабадки. Социјална задруга у Сабадки одржала је своју годишњу скупштину под претседништвом градског начелника. На скупштини је примљен буџет социјалне задруге у износу од 1.162.000 пенга. Од ове своте утрошиће се ове године 300.000 пенга за зидање радничких кућа, 225.000 пенга за набавку стоке и живине сиромашним пољопривредницима, 22.000 пенга за мале трговце и занатлије, а 53.000 пенга за помагање колониста са већим бројем деце.

— Злато у дршци четкице за бријање. Полиција у Печу ухапсила је неког Мењхерта Сингера, трговачког путника из Будапеште на кога је пала сумња да се бави кријумчарењем злата. Он је обишао многе градове у Делвидеку где је куповао злато. Када је стигао у Печ, полиција је почела да га прати и извршила је лични претрес. Том приликом у новчанику нађено је 20 грама ломљеног злата па када су почели да му претресају и остале ствари у држању четкице за бријање која је могла да се одврће, нашли су још 50 грама ломљеног злата. Сингер је ухапшен.

— Сајам коња у Сабадки одржаће се у петак пре подне у 7 часова на житном тргу. Куповаће се за војне потребе, а посебно и за Ердељ. Заинтересовани поседници нека доведу своје коње на продају.

— У Обечеју биће приређена пољопривредна изложба. Пољопривредни сремски одбор у Обечеју одлучио је да 29 августа приреди већу пољопривредну изложбу за цео срез, која ће се одржати у Обечеју. Поред сточарства биће на изложби заступљено и живинарство и кућна радиност. Биће предвиђен већи број награда за ванредне излагаче.

— Женске чарапе праве — од каменог угља. Један норвешки хемичар пријавио је један интересантан проналазак. После дугог истраживања успео је да произведе из каменог угља сировину — ако извештаји не варају — која ће индустрију женских чарапа потпуно револуционирати. Нова сировина зове се »нилон« и кажу да су чарапе врло лепе, исте као и од уметничке свиле. Еластичност чарапа превазилази и свилене. Једини недостатак нових чарапа је да су још увек врло скупе.

— На сајму у Сабадки догнано је 277 рогате марве, 780 прасића, 160 веће прасади, 602 мршаве свиње, 10 бивола, 104 телади, 169 јуница, 3223 коња, 126 ждребади, 49 коза, 4 магарца, 724 оваца, 456 јагњаца. Коњи за клање продати су за 250—500 пенга, коњи за вучу 400—800 пенга, бољи коњи за 800—2.000 пенга. Прворазредни коњи 2.500 пенга. Биволи су плаћани 1.200-1.400 пенга. Продато је 178 рогате марве, 6 јуница, 67 крава, 6 волова, 33 телади, 148 свиња, 218 прасади, 2 бивола, 70 оваца, 19 коза, 251 коња.

— Са метком иностраног порекла убијена је излетница у Будиму. Као што је „Нова пошта" јавила, у Будапешти пре неки дан у Хивешвељу нађена је убијена једна непозната млада жена. Њен идентитет још никако није утврђен и позадина убиства је још увек завијена у таму Приликом обдукције у глави је нађен метак од 11 и по милиметара калибра. Ствар је компликована тиме што у Мађарској се ови метци уопште не производе, него је метак иностраног порекла. Међутим и поред најопсежније истраге коју води велики полициски апарат, до сада није утврђен ни идентитет убијене, а још мање позадина убиства.

— Нова рудна блага на острву Борнео. Борнео, који се сада налази под јапанском окупацијом, изгледа да је још богатији у рудном благу, него што се то на основу статистике могло и да замисли. Јапански лист »Асаки Шинбун« пише да су јапанске власти, које су вршиле истраживања нашле на нова поља нафте, а сем тога и на нова налазишта угља. Сем тога нађене су и гвоздене руде. Исто тако рудници мангана, платине, злата, живе и олова много су богатији него што се мислило

— Запалио конкуренту кућу. Жандармерија из Бачкошутфалве ухапсила је Чабо Лајоша, машинисту старог 52 године који је био власник једне крњаче за кукуруз. На Чабоа се сумњало да је запалио салаш Сајц Јожефа, богатог сељака који је имао своју крњачу и њоме конкурисао Чабоу. Поред шупе са крњачом изгорео је и чардак са 400 метери кукуруза и испод чардака 13 комада свиња и много живине. Чабо је пред жандармеријом признао паљевину.

— Грашак и краставац појавили су се поред осталих новина, као што су трешње и јагоде на пијаци у Сабадки. Све је, разуме се, врло скупо. Трешње су до 4.50 пенга, јагоде до 8 пенга килограм.

— Педесетчетири милиона марака скупљено је за немачки Црвени крст. Према непотпуном резултату акције скупљања добровољних прилога за немачки Црвени крст, прикупљено је у целој Немачкој 54 милиона марака. Иста акција у току прошле године постигла је свега 43,622.462.36 марака.

— Леш у точковима брода. У близини Будапеште теретни брод Батенберг закачио је једну лешину. Леш непознатог човека закачио се за точак и када је брод заустављен установљено је да је то леш једног мушкарца који је већ у распадању. Води се поступак да се утврди идентитет леша.

— Железнички преговори између Бугарске, Румуније и Турске. У Цариграду почела је конференција на којој су узели учешћа претставници бугарских, румунских и турских железничких дирекција. Преговори се воде по питању путничких и возних тарифа и регулисања саобраћаја.

Пажња! Пажња!

Изашла је из штампе књига:

Одабране приповетке

коју је написао и издао

Микин Ј. Милан-Мика.

Пошто је ово прва књига која је за ове две године изашла на српском језику, треба сваки Србин да је поручи. Ко пошаље 4·— пенга на адресу: Микин Ј. Милан-Мика, Ада, Хуњади Јанош 13, добиће књигу од 250 страна са врло занимљивим садржајем 1183

— Мере против пегавог тифуса у Осијеку. Градоначелник Осијека упозорио је градско становништво на појаву пегавог тифуса. Упозорено је грађанство на одржавање највеће чистоће.

— Потрошња струје у Милану није више ограничена. Услед недостатка воде раније је била ограничена потрошња електричне енергије у Милану. Услед последњих јаких киша, резервоари који покрећу турбине снабдевени су са довољно воде, те према томе власти су укинуле наређење о ограничењу потрошње струје.

— За повећање производње дувана у Бугарској. Да би се појачала производња дувана у Бугарској, министар финансија наредио је да се у овој економској години засади 21.275 хектара земље више са дуваном него прошле године. У Бугарској се надају да ће са повећаном засејаном површином бити све потребе подмирене.

КОД ЗАТВОРА, СМЕТЊА У ПРОБАВИ, УЗЕТИ УЈУТРУ НА ПРАЗАН СТОМАК ЈЕДНУ ЧАШУ ПРИРОДНЕ ФРАНЦ-ЈОЗЕФОВЕ ГОРКЕ ВОДЕ.

— Изгледи на принос дувана у Турској повољни. Турски принос дувана цени се ове године на 75.000 до 80.000 тона, према просеку од 60.000 тона. Нарочито у подручју Мраморног Мора очекује се обилна берба.

— Настрадали свирачи у сватовима. У Кишхеђешу приликом једних сватова дошло је до необичне несреће. У сватовима свирала је и »плех« музика, и када је дошло време да младенци крену младоженьиној кући на салаш, на једна кола потрпали су и музиканте, па је тако сватовска поворка кренула младоженьиној кући. Вероватно да је неко од свирача бацио цигарету у сељачка кола у којима је било доста сламе, тако да је за време пута одједном букнуо пожар који је захватио све музиканте који су се налазили у колима. Остали сватови прискочили су да их спасавају из запаљених кола, али су сви свирачи претрпели тешке опекотине.

— Пчеле осећају и најмањи земљотрес. У једном малом немачком селу један пчелар приметио је да су пчеле једнога дана напустиле своје кошнице и да су се збиле у једну групу. Ту појаву пчелар није могао да протумачи све дотле, док сеизмографски завод није објавио да је у исто доба дана, истога часа и минута био лак земљотрес у истом селу. Према томе, пчеле осећају и најмањи земљотрес.

Од 22 до 30 маја

У РАКОЦИ БИОСКОПУ

ЛОЛА (Jó madár)

Велика музичка премијера

У гл. улогама: Ајтаи Андор, Силаши Ласло, Пелшеци Ирен и Басари Пери

Нови возни ред од 17 маја 1943

Пруга: Ујвидек—Сабадка—Будапешта Кпу

4.31	8.14	13.25	15.07	20.22	пол.	Ујвидек	дол.	7.29	11.27	17.25	18.13	22.53
4.40	|	13.34	|	20.31		Аеродром		7.22	|	17.18	|	|
4.51	|	13.45	|	20.42		Пирош		7.11	|	17.07	|	|
5.01	|	13.54	|	20.51		Кисач		7.03	|	16.59	|	|
5.10	|	14.03	|	21.02		Маријамајор		6.54	|	16.49	|	|
5.19	|	14.11	|	21.11		Окер		6.46	|	16.41	|	22.24
5.27	|	14.19	|	21.20		Кишкер		6.39	|	16.33	|	|
5.37	8.55	14.29	15.43	21.30		Ујвербас		6.28	10.54	16.22	17.35	22.11
				8.06	дол.	Зомбор	пол.	3.19	14.18			
				4.00	пол.	Обече	дол.	7.35			17.46	23.39
5.41	8.56	14.39	15.44	21.37		Ујвербас		6.11	10.53	16.09	17.35	22.10
5.56	9.07	14.55	15.54	21.59		Бачфекетехеђ		5.57	10.44	15.55	17.25	21.58
6.05	|	15.03	|	22.07		Кишхеђеш		5.46	|	|	|	|
6.14	|	15.12	|	22.16		Ченгеђиш		5.38	|	|	|	|
6.23	9.23	15.24	16.08	22.29		Тополља		5.28	|	15.24	17.09	21.39
6.30	|	15.31	|	22.36		Андрашнепе		5.19	|	|	|	|
6.37	|	15.39	|	22.44		Андрашфелдје		5.11	|	|	|	|
6.44	9.36	15.47	|	22.51		Нађфењ		5.03	|	15.01	16.56	21.23
6.15	8.33	14.40		22.13	пол.	Чантавер	дол.	5.36	14.30	16.16		21.51
6.45	9.37	15.48	|	22.53		Нађфењ		5.02	|	14.58	16.55	21.22
6.53	|	15.56	|	23.01		Верушић		4.55	|	14.51	|	
7.00	|	16.03	|	23.09		Шомшићтања		4.48	|	14.44	|	
7.08	|	16.12	|	23.18		Шандор (стај.)		4.40	|	14.35	|	
7.16	9.55	16.20	16.35	23.26		Сабадка		4.32	10.02	14.27	16.36	21.01
7.33			16.40	00.13		Сабадка			9.58	13.17	|	20.51
11.10			19.34	5.00	дол.	Будапешта Кпу.	пол.		7.16	7.45	|	17.24

— Кријумчарење Јевреја у Бугарској. Бугарска полиција у Кавали на Јегејском Мору ушла је у траг једној организацији која, не само што је кријумчарила из Бугарске и западне Тракије у Грчку разну робу, него и богате Јевреје. Истовремено ухапшен је и један јеврејин код кога су власти нашле 300.000 лева готовог новца, који је хтео да пребегне у Грчку.

— Најновије из Хрватске. Поглавник је за новог посланика Хрватске у Берлину поставио дра Степана Ратковића државног већника. За новог посланика у Риму постављен је д-р Анте Никшић држ. већник, досадашњи министар унутрашњих дела. — У понедељак је отворена у Загребу прва европска изложба уског филма. Изложбу је отворио министар просвете др. Миле Старчевић. — У Бања Луци сада је први пут одржана усташка скупштина, на којој су говорили државни потсекретар д-р Вјекослав Вранчић и шеф пропаганде Матија Ковачић. — Министар финансија др. Кошак дао је изјаву, да је издао благајничке записе у вредности од 1 милијарде куна, али да је хрватска привреда уписала своту од 3.5 милијарде куна. У томе министар види велико поверење у усташки покрет и поглавника. — У Загребу је митрополит хрватске православне цркве Гермоген служио свечано благодарење поводом имендана бугарског краља Бориса, који је и у Загребу прослављен.

— Обавезно тамањење гавранова у Румунији. У последње време у Румунији намножили су се гавранови који су нанели велике штете усевима. Министарство пољопривреде издало је наредбу да економи имају да униште сва гнезда. За свако гнездо које се нађе неуништено платиће поседник земље 100 леја, а у поновљеном случају биће кажњен и затвором.

— Фата моргана у Копенхагену. У околини Копенхагена у петак пред вече примећена је фата моргана која је давала слику слична гибралтарским стенама. Штавише, виделе су се и палме и разно јужно воће. Фата моргана била је необично јасна и чиста те су грађани Копенхагена излазили да уживају у тој реткој природној појави.

Апел људима доброг срца

ПРИЛОЗИ ЗА ОПШТИ ФОНД: Живко Ћирић, Опаланка 6.—; Живан Дамјановић, Качфалу 4.50 (омашком је изостао, те није раније отштампан). *Место венца на одар свога зета Васе Мишића и деде Миливој Р. Тапавица из Надаље приложио је за општи фонд 60.—. Ученице IV разреда у Опаланци послали су нам свој прилог;* прилагачи су: Даница Ракић 5.—, Нада Пејаков 3.—, Иван Марковић, Милица Савић, Бранимир Белеслин по 2.—, Панта Крстић 1.50, Анка Пејаков 1.40, Ђурица Марковић 1.30, Десанка Ристић, Ђорђе Бороцки, Родољуб Лачански, Станка Којић, Јован Грубанов, Драгослав Јерић, Петар Мишков, Ивана Сомборчев, Љубица Пошјованов, Момир Плавшић, Илија Ристић, Новица Пешић, Петар Ђурчин, Илија Ђурчин, Ђура Милошев, Мита Ненадов, Даница Шћаркин, Драгиња Иванчић, Катица Милановић, Спасојка Максимовић, Анђелка Влашки, Анкица Цветковић, Персида Петровић, Ана Кајрјаковић, Софија Цвејић, Вера Пољански, Јелица Грујић по 1.— пенге, Момир Ристић, Даница Топалов по 70 филера, Ђорђе Бороцки 60 фил., Латинка Крстић, Софија Мишков по 50 фил., Станка Пешић 40 фил., Петар Ђурчић 30 фил., Стана Малетин 20 фил. Укупно 50.10 пенга.

ПРИЛОЗИ: Петар Ачански, Милорад Ђурђев и Ђорђе Жекић из Фелшекабола сакупили су прилог за сироту и незбринуту децу Живана Стојшина из Фелшекабола који се налази у радничком батаљону, а оставио је болесну жену и троје незбринуте деце. Исти прилог је одмах уручен горе наведеној породици. Прилагачи су: Михаљ Хорват претседник 5.—, Сава Маринков, Радивој Маринков, Ђока Жекић, Милорад Ђурђев, Здравко Ачански, Поп Бранко, Златоје Стефановић, Радован Стојановић, Сима Герић, Живан Чичовац, Паја Јованов, Сима Сувачарев, Миленко Ђорђевић, Војислав Каћански, Јован Марковић, Жарко Нешин, Коста Чичовац, Жарко Јованов па 5 пенга; Сава Т. Решић, Младен Верначки, уд. Катица Нешин, Стеван Рајков, Лаза Решић, Х. Х., Зора Коларов, Младен Павлов, Грација Маринков, Душан Михајловић, Тоша Милић, Лаза Илић, Пера Јованов, Иса Субић, Младен Маринков, Војислав Ђуришић, Живан Ачански, Живко Совин, Илија Ђурагић по 2. —пенга; Лаза Живанчев, Радивој Субић, Мика Попов, Пера Симин, Тоша Плачков, Сава Субић, Жива Вареника, Марко Савин, Гига Марковић, Светозар Живанов, Лазица Субић, Стева Катански, Стева Томић, Коса Попов, Тома Субић, Стева Коларов, Рада Коларов, Ђока Јањин, Чеда Милић, Стева Лазић, Гига Чичовац, Сава Попов, Коста Ђурђев, Кузман Субић, Марко Јовичић по 1 пенге; Витомир Шапоњал 10 кг. брашна и Марко Чичовац 10 кг. кромпира.

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

— Творнице ципела у Шведској обуставиле рад. Због нових ограничења која су објављена у Шведској у вези са продајом обуће, више шведских фабрика ципела решило је да обустави рад. Обустава рада наступиће вероватно средином месеца јуна. Израђују се планови да би се упослиле хиљаде радника које ће тада остати без посла, а који би били упослени у шумским сечама.

— Скупљање текстилних отпадака у Србији. У Србији ће се, у свакоме граду где број становника премаша 10.000, подићи централа за скупљање текстилних отпадака. Штампа упозорава грађанство да од тога скупљања зависи снабдевање текстилном робом у будућности.

— Снабдевање угљем у Хрватској. У Хрватској је забрањено приватним лицима да у зимским месецима купују угаљ. Приватна домаћинства могу само до 1 новембра набављати своје потребе угља за наредну зиму. — Текстилна роба поскупела је са 15—20 од сто.

— И Турска оскудева у кави. У Турској је настала осетна оскудица у кави, пошто услед оскудице трговачке бродске тонаже из Бразилије не стижу нови транспорти, а у последње време ни Кенија не шаље више каве. — Цена пшеници скочила је пре неколико дана са 120 на 130 пијастера.

— Повољно стање воћа у Хрватској. Из целе Хрватске стижу извештаји да су изгледи за бербу воћа добри. Нарочито добро изгледају кајсије, бресквe, трешње и бадеми. И маслина обећава добар принос.

СПОРТ

СКЛ (Урсентиван)—СКЛ (Бегеч) 2:2 (1:1)

Првенствена утакмица одиграна је у недељу између Левенте клубова у Урсентивану. У почетку домаћи наваљују на гол противника, али без успеха. После 10 минута, гостима успева да се пробију и постижу први гол. Ускоро домаћи изједначују, али судија поништава гол. У другом полувремену домаћи имају иницијативу у својим рукама, али је резултат ипак нерешен. Судија сем једне грешке, добар.

У недељу у Урсентивану гостује СКЛ из Пинцеда.

СК ЛЕВЕНТЕ (Кула)—СК ЛЕВЕНТЕ (Сентамаш) 2:1

Футбалери из Куле једва су победили одличне Сентамашане. Голове су дали: Путник и Новаков.

СК БАЧКА—СК ОМЛАДИНАЦ 7:1 (3:1)

У Опаланци је домаћа Ск Бачка у пријатељској игри победила Омладинца из Куле са горњим резултатом. Бачка је играла у сваком погледу добро, а и за противника се може рећи да је дао одличну игру у пољу, док му је једино одбрана подбацила. Бачка није искористила два пенала. Голове су дали: Јерков (3), Пергер (2), Кузманчев и Јовчић, а за побеђене: Нинков. Овом победом Бачка је потврдила своју добру форму и уврстила се у ред најбољих провинцијских клубова.

СК БАЧКА (Опаланка) ОЛДБОЈ—СК »ЈУТА И КОНОПЉА« (Опаланка) 6:0 (3:0)

У недељу у Опаланци одиграна је ова пријатељска утакмица. Олдбоја Бачке наступили су у саставу: **Живић, Мишков, Јуришин, Влајков, Пејаков, Нађ, Буртић, Мишков, Вортнер, Леополд и Аћимов.** »Јута и конопља« играли су у саставу: **Долезар, Шулц, Клајнер, Центнер, Шелест, Димић, Миланковић, Јарчек Поганчев, Молнар и Поповић.**

Играчи Бачке дали су лепу и повезану игру, која се одликовала брзим продорима Буришића, Вортнера и Пејаковог. Својом лепом игром потсетили су на старе дане када су били добри играчи, јер и поред вишегодишње паузе нису заборавили футбал. Мишков-Брата и Аћимов били су такође добри. Живић није имао посла и све три лопте које је добио одбранио је. Код »Јуте« вредно је похвалити Поповића и Шулца. Судио је добро г. Пергер.

Увече је приређена вечера у част играча олдбоја.

БИЦИКЛИСТИ СВАК-А ОДНЕЛИ ПОБЕДУ У СЕГЕДУ

У бициклистичкој трци у Сегеду СВАК, из Сабадке, однео је победу. У првој групи Михалик је заостао само за једним минутом, у другој Кацера је заостао за Сегединцима, а у трећој је победио познати Ерделји на стази од 120 километара са 3 сата и 35 минута. Са овим су били Кацера и Михалик II. СВШЕ је имао 3 сата и 35.2, па тако на другом месту, трећи је СВШЕ Б-тим, четврти СВАК II тим. Двадесет трећег маја победници ће учествовати на тркама у Будапешти.

SKF
KREMPASZKY ALBERT
UJVIDEK – II. RÁKÓCZY FERENCZ u. 23.
TEL: 31-81.

Укрштене речи

Број 104

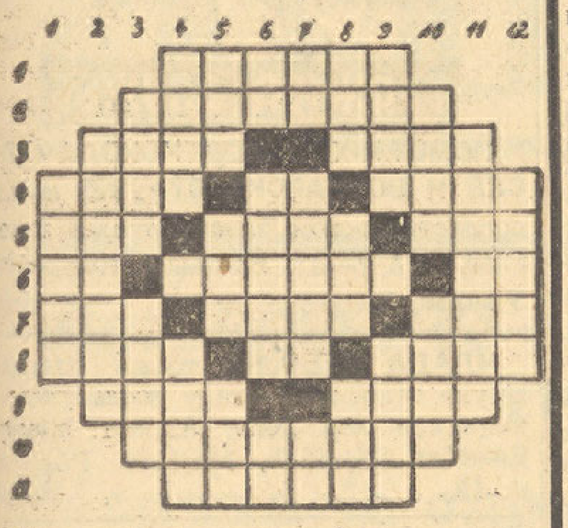

Водоравно: 1) Недоумица. 2) Већа војна јединица. 3) Рупа — прилог за место. 4) Месец — потврдна речца — возило младунче. 5) И један и други — француски генерал — изнад. 6) Нити — мушка деца — нити. 7) Веза — грчко слово — киљада (француски). 8) Вредност — египатско божанство — одбојци. 9) Неволе — памук. 10) Разглашавати. 11) Васош у Албанији.

Усправно: 1) Врста суда. 2) Прослава. 3) Женско име — пркос. 4) Француски романсијер — са — обичај. 5) Мушко име — печат — веза. 6) Кинеско име — једна монета — мера за површину. 7) Ово (мађарски) — мирис — једна нота. 8) Легенда — та — Беч. 9) Врста мајмуна — веза — фабрика обуће. 10) Милост (турски) — мама. 11) Зиратно земљиште. 12) Римски чиновници.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 103

Водоравно: 1) Било — укор. 2) И — епоха — а. 3) Лавица — П(оповић) С(терија). 4) Опиру — ват. 5) Апе — виз. 6) Ара — модар. 7) Ти — Которa. 8) А — карај — м. 9) Кост — Реља.

Усправно: 1) Било — атак. 2) И — атари — о. 3) Левица — К(орнелије) С(танковић). 4) Опире — кат. 5) Оцу — Мор. 6) Уха — нотар. 7) Ка — видоје. 8) О — пазар — љ. 9) Раст — рама.

„НОВА ПОШТА"
У БУДАПЕШТИ
може се добити сваки дан
у трафици ХАНКЕ —
Верешмалме улица број 30

ПРИЧА »НОВЕ ПОШТЕ«

МАЛИ НИКОЛА

Душан Замуровић

У први сумрак дана враћао се Јован кући. Преморен од посла са скромном зарадом у џепу, журио се жени и деци. Приходи од Јовановог рада, као и они од прања рубља његове жене, били су довољни да се скромно нахране и обуку као и безброј других сиромашних породица. Можда би живот прошао незапажен, да се једног хладног зимског јутра није догодила несрећа. Породица Иванића остала је без свог хранитеља. Јована више није било међу њима. Остали су завијени у црно, утонули у мрак и беду немаштине. Са најстаријом ћерком од 10 година и најмлађим сином од три, у малом влажном стану преживљавала је жена Јована Иванића тешке часове патње и страдања. Безобзирно гоњена од власника стана, она је продала скоро сав намештај, а и своје тешко зарађене филере морала је давати у кирију, да не би са децом остала на улици. У хладној соби изгладнела деца, иако мала, знала су и разумела да се нема. А мати? Тешко је и страшно једној матери када својој деци не може да пружи оно што им је најпотребније. Деца су често чула своју мајку где са уздахом вели: »Хвала ти, Боже, што има и добрих људи, те су се заузели да ми деца добијају ручак у сиротишту.«

Само што је тешко деци да издрже од ручка до ручка, јер мали нема шта да им да за доручак и вечеру.

Једном пред сам светац, уздајући се да ће ускоро зарадити на прању рубља, узела је на вересију килограм проје и још неке намирнице. Скувала је обилан ручак на грању што су на улици скупила деца. Док су јела, очицама пуним среће гледала су деца у мајку. Она је била задовољна што их је бар једном добро нахранила.

Посла је било све мање. Деца су увек била гладна. Једнога дана трговац је дошао у њен стан.

— Шта ви мислите? Када ћете ми платити дуг који имате код мене? Хоћете да вам ја храним децу! Када не можете да их хранити, зашто их имате?

Видео је да је из собе већ све продато и осећао се преварен сматрајући да ће свој дуг тешко добити.

Застрашеној у свом поштењу, немоћној у беди, болно је одјекивало јадној матери у ушима »зашто их имате«.

Било је све теже и хероји-мали посрнула је пред ужасним непријатељем: немаштином. Убити, отровати њих па себе!... Опростити се овог понижења, очајања и ужаса. Али паметне очице изгладнеле деце гледају у њојзи свој живот, свој спас... »Не, Боже, опрости ми за те зле мисли! Хвала ти што су ми деца жива а здрава!«

Жива, жива су деца. И мали Никола стар осам година живи. То паметно, обдарено дете у ронђама. Ено га у школи, где седи за време одмора на степеницама од камена и гледа своје другове како лако и безбрижно трче по дворишту. Зову они и Николу да се игра, али Никола не може да трчи, јер нема снаге. Ноге му се некако саплићу и он најрађе седи. Какве мисли пролазе кроз ту малу детињу главу? Да ли о срећној деци, његовим гладним сестрицама и забринутој мами? Поред њега деца халапљиво једу ужину: хлеб са путером, са пекмезом и тврдо барена јаја, а он мисли: »Ја сам јео јуче у подне, али не тако добро као што они сада једу, но био сам сит. Када ће већ опет бити подне, да седнем за велики сто, где смем да једем хлеба колико могу...«

Он би сада јео. Зна Никола да му болови у стомаку долазе од глади. Зато не може ни да се игра. Да тражи од другова? Можда би му дали, али би онда знали да је убоги сиромах, а он то неће. Не, он неће да моли, да иште. Он још не зна шта је то понос, али га има. Он зна шта је глад, он је осећа. Осећа је толико да не може да стоји. Изнемогао гледа у комад туђег хлеба. Отео би да не види пред собом материн лик и не чује њене речи: »Сине, туђе не дирај!« Једном је молио од друга комад хлеба, па није добио. Видео је када је Јоца испустио своју ужину и гурнуо је ногом псу. Он би и то појео, али треба се понизити. То не може! Све је то гледао мали Никола изнемогао од глади, а није ни отимао ни искао. Када се одмор завршио, пошао је полако у разред. Наједном, на очигледе деце, Никола се срушио. Самртно бледило и крупан зној је обло његово лице. Деца се ужаснуше. Учитељица притрча. Полише га водом и подигоше.

— Гладан сам! — прошапута он.

— Децо, ко има ужине? — упита учитељица.

За час се створише пред њим парчад хлеба и понека кифла са путером. Никола одвоји један део у страну и тихо рече:

— Моме брату... и сестрама.

Учитељица је потрешена. Сузе јој навиру на очи.

— Никола, биће и твоме брату и сестрама. Сада једи ти. Какво добро срце имаш. Децо, треба да се угледате на њега. Треба да му помогнемо!

Гледајући га као неки кривци, деца преврнуше своје џепове и сав новац што су добили за слаткише, писанке и цртанке, поклонише своме другу. Учитељица је почела да скупља помоћ за малог Николу. Многи родитељи су се сажалили на судбину малог сирочета и незбринуте жене. Један малишан дубоко потрешен прошаптао је:

— Тек сада видим колико сам срећно дете, јер имам код куће свега.

Са пуним срцем радости та деца су доносила у школу брашно, кромпир, лук, маст... Шаљу родитељи и новац. Осећају неки стид и прекор што се мали Никола морао срушити од глади пре но што су му помогли. Буди се у њима савест и човечанско саосећање, те у Николи гледају своје дете и помажу га.

Колика радост за матер када јој је учитељица предала сакупљен новац и намирнице. Сузе радосне захвалности текле су јој низ образе. Била је срећна видећи децу задовољну и ситу. Био је то њихов први весео дан откако су остали без свог хранитеља.

Кикирикија

МОДЕРНА ТКАНИНА

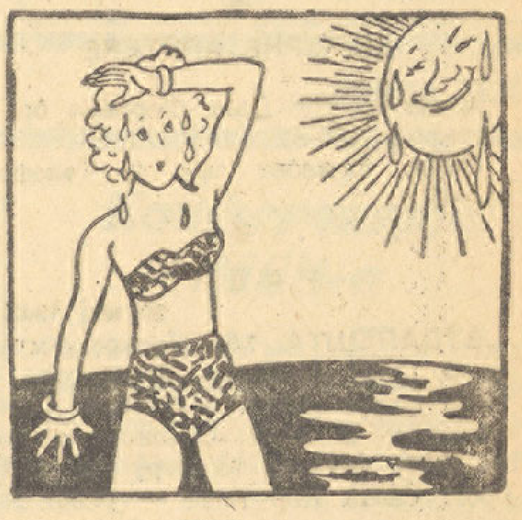

— Ово је грозно. купала бих се али ће ми се дрес разићи у води!

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ" 29

ЉУБАВ ЈЕДНЕ ГЛУМИЦЕ

Марк Калер

— Молим, ја ћу вам казати и по десети пут, иако сам вам већ рекао, а господа нису хтела да ми верују, — смешио се Свансон, који је поново био добре воље. — Ја сам Свансон Петерсен, а то могу да докажу моја вереница и мој стари слуга који су присутни.

— Да ли је то истина? — обрати се намргођено дежурни полициски чиновник Марлени и старом слузи. Разуме се да су обоје потврдили Свансонове речи.

— Зашто нисте одмах казали да можете да докажете свој идентитет.

— Али ви ми нистедали да дођем до речи. Ја сам...

— Да сте на погодан начин образложили више захтеве, вероватно да би били саслушани. Изволите ми објаснити, када је ваше име Свансон Петерсен, зашто сте узели апартман у хотелу на име мистер Гозера? То је обмана власти и тај деликт се строго кажњава.

Свансон је после тога испричао све у детаље. На крају је још додао:

— Ако бих могао да доблјем новчаник, који се налази у хотелском апартману, а који чува један детектив, доказао бих да и име Гозер не употребљавам бесправно. Ја сам за последњих осам година пропутовао пола света и до сада сам издао три свеске путописа. То сам урадио у Њујорку под тим именом. Нисам хтео да моји познаници и рођаци сазнају где сам. Зато сам узео тај псеудоним. Сем тога, у новчанику налази се и уговор са немачким издавачем, а који ће за неколико недеља издати на немачком језику моју књигу. Ја мислим да то није тако тежак грех, ако неко узме за своје књижевне радове псеудоним.

— Молим, треба да знате да такав поступак није дозвољен, — рече нешто питомије дежурни чиновник.

— Јесте и ја то увиђем, — рече смешећи се Свансон. — Нико се не сме кривити због овог неугодног случаја. Све околности говориле су против мене. Заиста је невероватно да се један богат човек, који узима апартман у најлуксузнијем хотелу Хамбурга, приказује као радник. Погледао је на своје одело које је било сасвим изгужвано.

Дежурни чиновник посматрао је сада цео догађај са шаљиве стране.

Господин Свансон је сасвим симпатичан човек. Вероватно да неће правити полицији никакве неугодности због тога инцидента.

— Ја заиста јако жалим овај неугодни случај, а нарочито ми је неугодно да се то догодило са вереницом цењене уметнице — окрену се и дубоко се поклони Марлени — чији сам ја стари поштовалац. Уосталом, сви људи греше...

— Молим вас да се не извињавате. Могу вам рећи да овако весело вече још никада нисам провео и то у тако лепом друштву, у полицији. Верујем да су и моји нови пријатељи овде у овој другој соби били самном јако задовољни. Да на мене не чека једно угодније друштво, врло радо бих са њима провео целу ноћ. Међутим, увиђе господин дежурни да треба да отпратим моју вереницу.

— Ви заиста сасвим симпатично схватате вашу ситуацију. Такву изјаву нико још у овој згради није учинио. Јако се радујем да сам имао част да вас упознам.

Данас

Четвртак, 20 мај.
Мученик Јакинте, Феликс.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Аларгић, трг Деак Ференца бр. 5. Телефон: 25—81.

Илин, Ержебет трг 4. Телефон: 24—45.

*

РАДИО

20 мај 1943.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Оркестар ватрогасаца ● **11.15:** Радио оркестар ● **12.10:** Радио оркестар ● **14.00:** Салонска музика ● **18.00:** Музика за игру ● **19.15:** Грог: Свита Пер Гинт — **20.05:** Музика за игру ● **22.10:** Оркестарска дела.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

19 мај.

Дунав: Комаром 256 (+1), Будапешт 284 (—2), Пакш 257 (—6), Баја 350 (—6), Мохач 378 (—6), Бездан 418 (—4), Гомбош 346 (—4), Ујвидек 418 (—7).

Драва: Барч 118 (—2).

Тиса: Вашарошнамењ 252 (—4), Токај 254 (—18), Тисафиред 243 (—37), Чонград 390 (—29), Сегед 489 (—25), Тител 355 (—15).

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички, а од Сабадке брзи), **15.07** (брзи моторни), 20.20.

За Сабадку: 4.31, **8.14** (убрзани моторни, веза за Зомбор), 13.25 (само до Сабадке), 20.22.

За Зомбор: 3.06, 9.55, 13.30 (директан за Паланку), 17.40.

За Обеће, Зенту, Сегед: 5.05, **13.50** (само до Обечеја), 16.20.

За Тител: 6.12, 12.12, 20.12.

Из Будапеште: 11.27, 17.25, **22.53.**

Из Сабадке: (локални возови) 7.20, **18.13** (брзи моторни од Зомбора преко Сабадке).

Из Зомбора: 7.40, 9.18 (директан из Паланке—Гомбоша), 13.10, 20.00.

Из Сегеда—Зенте—Обечеја: 7.16 (из Обечеја), **9.46**, 20.05.

Из Титела: 6.01, 11.38, 17.14.

СК ЛЕВЕНТЕ (Стапар)—СК ЛЕВЕНТЕ (Силађ) 3:2 (0:2)

Првенствена утакмица одиграна је у Силађу између горњих клубова, и завршила се заслуженом победом гостујућег тима. Утакмица није била на висини, јер је ветар ометао извођење било какве комбинације. Првополувреме завршило се са 2:0 за домаће. Друго полувреме гости узимају игру у своје руке и успевају да за првих девет минута изједначе. Победоносни гол пао је у 44 м. пред крај игре. Голове су дали за Стапар: Катанић »Коле« (2) и Марковић. За домаће десно крило. Добри су били од гостију: Волић »Мека« и Мрђанов »Питмо«. Док код противника десно крило. Судија објективан.

Десни бек Ск Левенте из Стапара, Рада Средојев, кажњен је годину дана неиграња, зато што се грубо понашао према судији, приликом одигравања првенствене утакмице у Сонду.

Ск Левенте из Стапара 22 маја игра пријатељску утакмицу у Осивцу против ОСК-а. За ову утакмицу влада велико интересовање са обе стране. У недељу Ск Левенте из Апатина долази на првенствену утакмицу у Стапар. С обзиром да су апатинци у форми то се очекује велика борба.

СПОРТ

УАК игра данас тренинг утакмицу...

Против Ск. Делвидека или свога Іб тима

Данас на игралишту УАК-а „плави" ће одржати свој последњи тренинг пред врло важну утакмицу са Вашашом. Воде се преговори са одличним тимом Ск. Делвидека, а уколико не би дошло до споразума, игра ће се са б) тимом УАК-а.

На данашњој тренинг утакмици учиниће се поново неке промене у тиму како би се створила што јача одбрана и ефикаснија навала. Није искључено да ће у фору центра играти Живковић, а Раб у халфлинији. Према томе, пошто би остала стара одбрана, УАК-ов тим би изгледао: *Пјац, Чилаг, Аврамовић, Раб, Марјановић, Такач, Медарић, Трифуновић, Живковић, Палфи* и *Велкер*. Резерве ће бити Јакуш и Срећанов. Ова комбинација је апсолутно одлична и верујемо моментално најбоља која може да се створи. Одбрана је поново добила вредног и незамењивог Аврамовића, а фор продорног и брзог Живковића, који иначе и на халфу игра више полутку но халфа. Халфлинија не би изгубила ништа, јер ће Раб у сваком случају дати одличну партију.

Утакмица против Вашаша, као што смо већ писали, има нарочитог значења за УАК: Победе ли, „плави" ће са 26 бодова бити потпуно сигурни да ће остати у Лиги и могу са више елана и воље на преостале три утакмице заиграти, те евентуално заузети и бољи положај на табели, онај који стварно по својој вредности и заслужују. Према томе недељни сусрет УАК—Вашаш је уствари за нас дерби.

За овај сусрет влада велико интересовање и очекује се да ће као и против Чепела и Нађварада игралиште бити до последњег места испуњено.

Умољени смо од стране управе УАК-а да објавимо да ће предигра недељне утакмице почети у 3 часа, а главна игра у 5 часова, а не у 5.30 како је то на плакатима објављено.

ТУРУЛ (Салајка)—УСЕФ 3:2 (3:1)

У недељу је на игралишту Ск Салајке одиграна ова пријатељска утакмица. Игра је била врло жива и Турул је после боље игре заслужено победио. За Турул голове су дали: десна полутка и аутогол бека, а за Ск УСЕФ десно крило и центар. Судио је г. Поповић Никола-Ћата, бивши савезни судија.

---

3 реда

Ск Слога—Ск Салајка 7:3 (4:2). У недељу је на игралишту Бернолда одиграна ова пријатељска утакмица. Голове за Слогу су дали: Ђирибујац (3), Јојкић (2), Мојсовић и Куса, а за госте Глигоријевић (аутогол), Пергаћ и Чикара. Судио је г. Милошевић врло добро.

Ск Левенте (Шајкашлак)—СКЛ (Тиндереш) 3:0 (2:0). Пријатељска утакмица одиграна у Шајкашлаку. Домаћи су показали лепу игру, док су гости играли слабо. Голове су дали: Атанацков I и Атанацков II. Судија Вујков, добар.

Ск Левенте, Болдогасоњфалва, тражи одличног противника за недељу, 23 о. м., под најбољим условима. Клубови треба да се јаве на адресу г. Варга Шандор, учитељ, Болдогасоњфалва.

РАЗНО

СТАРА одела, веш најбоље плаћам. На позив кући долазим. НАЧА ШАНДОР, старетинар. Хал тер 7. (Рибљи трг.) 691

ОПРАВКА САТОВА, НАКИТА, КУПОВИНА И ПРОДАЈА ЗЛАТНИХ И СРЕБРНИХ ПРЕДМЕТА. СИВЕРИ КАРОЉ, сајџија и драгуљар, II. Ракоци ут (бивши Футошки пут) 4. 570

ПРЕВОДЕ са српског, немачког, румунског, талијанског, француског, енглеског најјефтиније врши: Ракић, Ујвидек, II Ракоци Ференц ут 28., двориште. 1187

ЈЕДНА НЕСРЕЋНА МАТИ дала би под своје своју ћерку од 6 недеља добрим људима. Упитати у Администрацији. 2

»НЕПОЗНАТА« подигните писмо у Администрацији. 1257

»КРЕОЛА« подигните писмо у Администрацији. 1263

У БАЧКЕРЕСТУРУ огласе за „НОВУ ПОШТУ" прима **г. Планчак Евгеније** наш главни заступник

За сваког дуванџију важно је да се упозна са

најекупљом али најбољом **RAFFA** **ХИЛЗНОМ**

Њена муштикла снабдевена је са патентираним уметком за деникотинизирање. Пушење на ову муштиклу је напријатније и код најјевтинијег дувана. Не дражи на кашаљ и хракање и не шкоди плућима.

ЦЕНА: 100 комада бр. 2 или бр. 3, 94 филера.

Слична

МУШТИКЛА ЗА ЦИГАРЕТЕ

са уметком за деникотинизирање
од бакелита 1 ком. 8 филера,
од јаворовог дрвета 1 ком. 44 и 80 филера,
РАФА ПИКОЛО гарнитура од муштикле са 17 комада резервних уметака 80 филера.

РАФА УМЕТАК уз сваку муштиклу, 10 комада 20 филера.

Може се добити у свима малопродавницама дувана, препродавцима одговарајући рабат, **у Ујвидеку** у м. кр. великопродаји дувана и код Клопка Шандора, велетрговца.

У Ујвербасу: код фирме Бауц Филипа и »Меркатор« Трумф и Другова.
У Паланци: код м. кр. великопродаје дувана.
У Ходшагу: код м. кр. великопродаје дувана. 1082

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. — За оне, који траже службу 50% јевтиније.

ТРАЖЊА СЛУЖБЕ

ПОМОЋНИК МЕДЕНОКОЛАЧАРСКЕ И ВОСКАРСКЕ СТРУКЕ, вичан посластичарском занату тражи запослење. Адреса: **Велимир Кићански, Ујвидек,** Хетвезер, 10 1238

МЛАДА ДЕВОЈКА тражи одговарајуће запослење или у посластичарници или код деце. Адреса: **Мацко Ержебет,** *Ujvidék*, Majláth Püspök u. 19. 1259

ТРАЖЊА

ДВА ТРГОВАЧКА ПОМОЋНИКА, једног фарбарске и једног шпецерајске струке уз писмене понуде тражи фирма *Racics György utóda, Zombor.* 1260

ТРАЖИМ САМОСТАЛНОГ КЊИГОВОЂУ, аријевца, који перфектно влада мађарским и немачким језиком. Понуде на: *Hermann Gierlichs,* fabrika svile, Ujvidék, Kisfaludi u. 19. 1261

ТРАЖИМ ДЕВОЈКУ за дизање машни на чарапама и везиљу за машину. Радња ручних радова, Пошта улица 9. 1258

КУПОВИНА

РАЗНЕ ПОШТАНСКЕ МАРКЕ стално купујем. Ујвидек, Лорантфи Жужана ул. бр. 1. 1221

КУПИО БИХ МУЉАЧЕ за грожђе и бурад за вино свакe величине. Адреса: **Хереди Андраш, Хоргош — Киралъхалом.** 1244

КУПИО БИХ ХИТНО до 150 јутара земље у било ком облику. Поближе: **Кап Ласло,** Д-р Бардоши Ласло ул. бр. 12. 1256

ПРОДАЈА

ШИВАЋУ МАШИНУ марке »Сингер« у исправном стању продајем. Упитати: Унгвар ул. 8. 6

БИЦИКЛ МАРКЕ РИХЕР, никлован и мало употребљен продаје: Добановачки Мирко, Кађ. 1239

СТО ОД МРАМОРА, гостионичарски намештај, спаваћа соба од импрегнираног дрвета и већи шпорети на продају. Томић, 1941 априла 18 ул. број 18. 1253

РУЧАОНИЦА ОД ОРАХОВИНЕ на продају. Може се видети сваки дан од 2—4 часа. Обратити се домару II Ракоци Ференц ул. 142. 1255

ПРЕДРАТНА ДЕЧЈА ШПОРТ КОЛИЦА на продају. Упитати: Кемењ Жигмонд. 1 1262

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.

Рукописи се не враћају